

Placodermi, (Klass Gnathostoma)

En kort genomgång

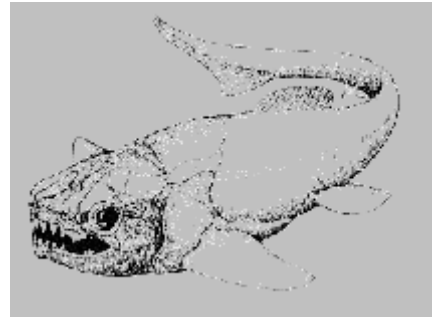
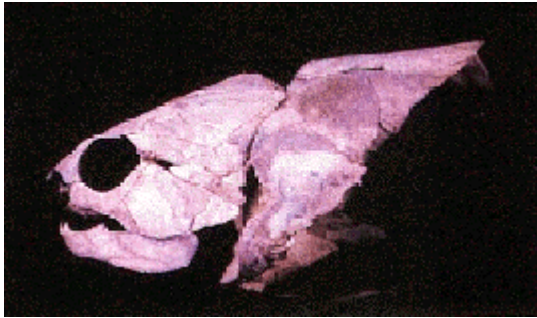
Denna numera utdöda grupp hade sin storhetstid under Devon. Ungefär 200 arter har identifierats i fossila lämningar. Alla Placodermer dog ut tidigt under Karbonperioden, och är den ända grupp som inte är representerade bland dagens ryggradsdjur. Placodermerna karakteriserades av benplattor (pansar) som omslöt huvudregionen, och av mindre fjäll på resten av kroppen. De flesta var inte längre än c:a 30 cm, men undantag fanns med arter upp till 6 meter den gigantiska predatoren *Dunkleosteus* (se bilderna nedan), som verkar ha varit kapabel att jaga stora bytesdjur. Med sina stora bladlika tandplattor borde ha varit en fruktad jägare. Äkta tänder hade inte utvecklats ännu, även om det fanns arter som t.ex. *Dunkleosteus* där benstrukturer från käkarna stack fram genom skinnet och fungerade som tänder. Placodermerna hade mediala (dorsal och ventral) och pariga fenor (i analogi med pectoralis och pelvis-fenorna). Dessa gav dem med all säkerhet stabilitet och gjorde deras simning effektivare jämfört med deras tidigare släktingar.

Dunkleosteus

Placodermerna ansågs länge utgöra en separat klass, Placodermi, men senare forskning har visat att de flesta arter inom denna grupp visade släktskap med hajar och deras släktingar. Numera anses gruppen tillhöra Elasmobranchiomorfa. Placodermi utgör därför en subclass till den större klassen Elasmobranchiomorfa.

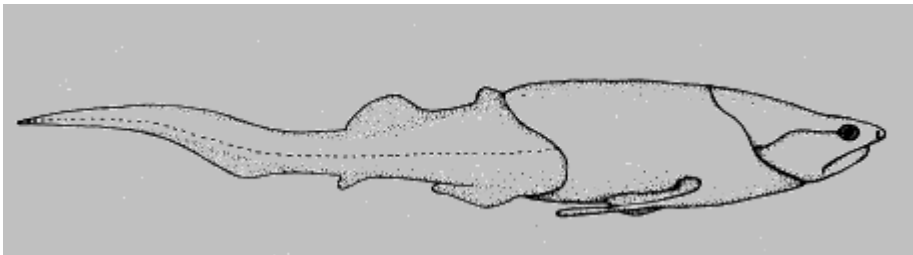
Fem ordningar kan urskiljas, de finns listade i tabellen nedan med bilder av representanter för respektive ordning

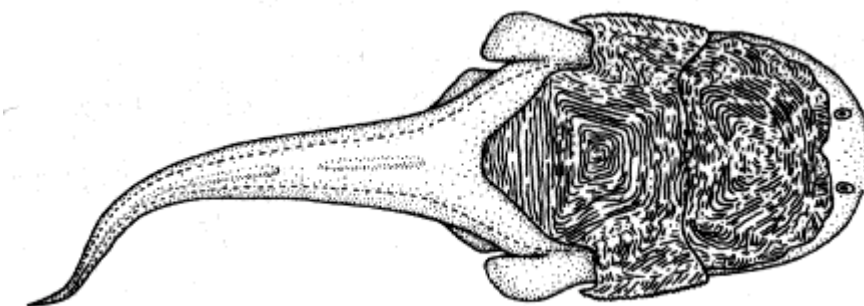
Mcnamaraspis kaprios
västra Australien placoderm "the gogo fish"

Ordning	Exempel
Arthrodira	Arctolepis
Phyllolepidida	Phyllolepis
Petalichthyida	Lunaspis
Rhenanida	Gemuendina
Antiarchi	Bothriolepis

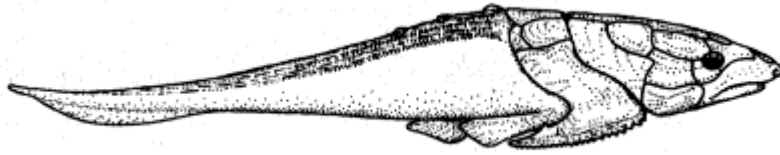
Arctolepis (Ordning Arthrodira)

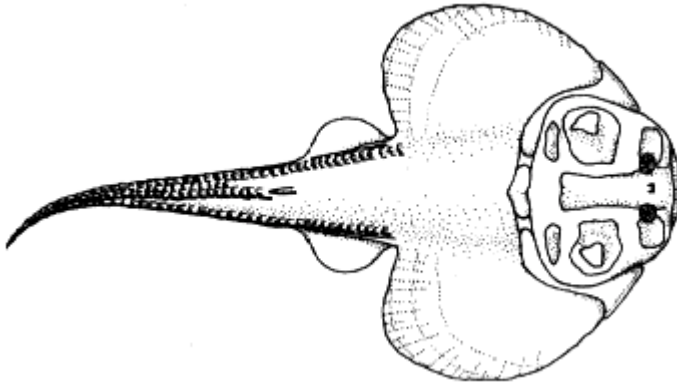
Phyllolepis (Ordning Phyllolepidida)

Lunaspis (Ordning Petalichthyida)

Gemuendina (Ordning Rhenanida)

Bothriolepis (Ordning Antiarchi)

